

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Усний послідовний двосторонній переклад
німецькою мовою»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	спеціальність 035 Філологія спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Тип і назва освітньої програми	ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4. Загальна кількість годин – 120, із яких практичні заняття – 40 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	Німецька, державна
Навчально-науковий інститут/ факультет, кафедра	факультет обліку та фінансів, кафедра германської і української філології
Контактні дані розробника(ів)	<i>Викладач:</i> Савенкова Олена, старший викладач кафедри германської і української філології <i>Контакти:</i> ауд. 460 навчальний корпус № 4 e-mail: olena.savenkova@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/savenkova-olena-oleksandrivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна за освітньо-професійною програмою.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Практичний курс другої іноземної мови (німецька), Загальна теорія перекладу, Переклад текстів агропродовольчої сфери німецькою мовою, Сучасна українська літературна мова.

Компетентності	інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. загальні: ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою (англійською та німецькою). ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях фахові: ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати державну та іноземні мови (англійську та німецьку) в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними (англійською та німецькою) мовами. ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення. ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації. ФК 13. Здатність здійснювати адекватний письмовий та усний переклад відповідно до чинних нормативних вимог.
Програмні результати навчання	ПРН 14. Використовувати державну та іноземні мови (англійську та німецьку) в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах

	життя. ПРН 21. Здійснювати усний послідовний двосторонній переклад в різних комунікативних ситуаціях.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
У процесі вивчення дисципліни формуються комунікативні навички, критичне мислення, міжкультурна компетентність, навички управління часом, гнучкість та адаптивність, навички командної роботи та усвідомлена необхідність навчатися впродовж життя.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Формування у здобувачів вищої освіти професійної компетентності в галузі усного послідовного двостороннього німецько-українського перекладу, що передбачає оволодіння основними стратегіями й прийомами перекладу, розвиток навичок сприйняття, осмислення, компресії та відтворення усних повідомлень, а також здатності забезпечувати ефективну міжкультурну комунікацію з дотриманням мовних норм і перекладацької етики.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Усний переклад як вид міжмовної комунікації. Види усного перекладу: послідовний, синхронний. Специфіка двостороннього послідовного перекладу. Компетентності усного перекладача. Тема 2. Техніка та стратегія послідовного перекладу. Основи перекладацького слухання та аналізу. Сегментація мовлення і смислове групування. Перекладацька пам'ять та її розвиток. Система нотування в послідовному перекладі. Передача чисел, дат, власних назв. Компресія та розгортання інформації. Тема 3. Мовні та стилістичні аспекти усного послідовного перекладу. Типові граматичні труднощі. Лексичні відповідники та фразеологія. Хибні друзі перекладача. Стилiстична адекватність перекладу. Усунення інтерференції. Тема 4. Комунікативні ситуації двостороннього перекладу. Ділові зустрічі та переговори. Презентації та доповіді. Інтерв'ю та пресконференції. Телефонні та онлайн-розмови. Супровід іноземних делегацій. Тема 5. Тематичні сфери перекладу. Освіта і наука. Культура та мистецтво. Туризм і готельно-ресторанна справа. Економіка і бізнес. Соціальна сфера. Екологія та сталий розвиток. Охорона здоров'я. Державні та громадські інституції.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, творчий, проблемно-пошуковий, проєктування професійних ситуацій.	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведено у додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	

- щодо термінів виконання та перескладання	Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях без поважної причини (відсутнє документальне підтвердження) надається право одержати бали за передбачені робочою програмою форми поточного контролю, але із загальної суми за кожен вид завдань вираховується 1 бал.
- щодо академічної доброчесності	Списування під час виконання тестових завдань та практичних завдань заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
- щодо відвідування занять	Відвідування практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо) дозволяються для освітнього компонента, який здобувачі вищої освіти починають опановувати з другого семестру (1 курсу), та проводяться до початку семестру, у якому згідно з навчальним планом і робочим навчальним планом відповідної освітньо-професійної програми передбачено його вивчення. Визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, у якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu2025.pdf

- щодо оскарження результатів оцінювання	Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
<i>Основні</i> 1. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. Київ: Юніверс, 2013. 280 с. 2. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2011. 448 с. <i>Допоміжні</i> 1. Марахова А. Ф. Мова сучасних ділових документів. Київ: Наукова думка, 2000. 140 с. 2. Зарицький М. С. Переклад: створення та редагування. Київ: Парламентське вид-во, 2004. 120 с. 3. Карабан В. І., Борисова О. В. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі: Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2003. 205 с. 4. Кияк Т. Р. Перекладознавство (німецько-український напрям): підручник. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 543 с. 5. Савенкова Олена. Складні іменники в німецькій мові та способи їх перекладу в текстах агропродовольчої сфери. <i>Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика: зб. матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 25 травня 2022 року)</i>. Полтава: ПДАУ, 2022. С. 256-259. 6. Воловик Л., Савенкова О., Сахарова Л. Словотвірні потенції твірних основ префіксальних дієслів на рівні утворення безафіксно-похідних іменників у німецькій економічній термінології. <i>Філологічні науки: науковий журнал. Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка</i>. 2019. Вип. 30. С. 73-76. <i>Інформаційні ресурси мережі Інтернет</i> Онлайн словники.	
Реквізити затвердження	Затверджено на засіданні кафедри германської і української філології протокол від 01 вересня 2025 року № 1.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання навчальних завдань	Виконання завдань самостійної роботи	Підсумковий переклад*	
Тема 1. Усний переклад як вид міжмовної комунікації.	4	4	10×2	8
Тема 2. Техніка та стратегія послідовного перекладу.	4	4		8
Тема 3. Мовні та стилістичні аспекти усного послідовного перекладу.	4×2	4×2		16
Тема 4. Комунікативні ситуації двостороннього перекладу.	4×3	4×3		24
Тема 5. Тематичні сфери перекладу.	4×3	4×3		24
Разом	40	40	20	100

*Підсумковий переклад передбачає виконання двох завдань: переклад з німецької мови на державну та з державної мови на німецьку.

Шкала та критерії оцінювання виконання навчальних завдань та завдань самостійної роботи

Шкала оцінювання	Критерії оцінювання
4 бали	Завдання виконано правильно; здобувач вищої освіти вправно застосовує навички спілкування в усній формі, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань; виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
3 бали	Завдання виконано; здобувач вищої освіти застосовує навички

	спілкування в усній формі, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, але допускає при цьому незначну кількість помилок, які суттєво не порушують зміст висловлювань; виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Здобувач вищої освіти демонструє середній рівень сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
2 бали	Завдання виконано частково; здобувач вищої освіти частково застосовує навички спілкування в усній формі, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, допускає значну кількість помилок, які ускладнюють розуміння змісту висловлювань; частково виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Здобувач вищої освіти демонструє низький рівень сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
1 бал	Завдання виконано частково; виконання завдання викликає великих труднощів, здобувач вищої освіти допускається великої кількості помилок, які унеможливають розуміння змісту висловлювань; практично не виявляє навичок самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Здобувач вищої освіти демонструє дуже низький рівень сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
0 балів	Завдання не виконано, що не дає можливість оцінити рівень сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів, або виконано неправильно; здобувач вищої освіти не демонструє навички спілкування в усній формі, не виявляє навичок самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Шкала та критерії оцінювання підсумкового перекладу

Шкала оцінювання	Критерії оцінювання
10	Здобувач вищої освіти демонструє відмінні навички перекладу, активний лексичний запас, не припускається граматичних, логічних та стилістичних помилок.
8	Здобувач вищої освіти демонструє навички перекладу, активний лексичний запас, припускається незначних граматичних, логічних або стилістичних помилок, які не ускладнюють розуміння тексту повідомлення.
6	Здобувач вищої освіти демонструє навички перекладу на фрагментарному рівні, лексичний запас обмежений, припускається граматичних, логічних та стилістичних

	помилки, які ускладнюють розуміння тексту повідомлення.
4	Здобувач вищої освіти демонструє навички перекладу на фразовому рівні, лексичний запас обмежений, допускається граматичних, логічних та стилістичні помилок, які не відтворюють зміст повідомлення.
2	Здобувач вищої освіти демонструє навички перекладу на словесному рівні, лексичний запас значно обмежений, допускається великої кількості граматичних, логічних та стилістичних помилок, що робить неможливим розуміння тексту повідомлення.
0	Здобувач не виконав перекладу.

Форма підсумкового контролю – залік.